

Avfallsplan

Söderhamns kommun 2015 - 2030

Framtagen i samarbete mellan samtliga kommuner i Hälsingland.

Del 3 Underlag

Underlag till avfallsplan
Kommunstyrelseförvaltningen 2015

**SÖDER
HAMN!**

Förord

För varje kommun ska det enligt 15 kap 11 § Miljöbalken finnas en renhållningsordning som ska innehålla de föreskrifter om hantering av avfall som gäller för kommunen och en avfallsplan.

Syftet med en avfallsplan är att tydliggöra kommunens ambitioner på avfallsområdet utifrån de nationella miljö kvalitetsmålen. Det är också viktigt att ge en helhetsbild över avfallshanteringen för politiker, invånare och verksamheter så att utvecklingen strävar åt samma håll.

Kommunala avfallsplanen är framtagen i en process där Bollnäs, Hudiksvall, Ljusdal, Ovanåker, Nordanstig och Söderhamns kommun medverkat. En projektgrupp med representanter från de sex kommunerna har tillsammans med extern resurs (Sweco) drivit arbetet.

Avfallsplanen gäller för perioden 2015-2030. Planen omfattar ett måldokument som beslutas i kommunfullmäktige för hela planperioden samt ett åtgärdsdokument och ett underlagsdokument som beslutas i kommunstyrelse eller motsvarande och som revideras årligen. Dokumentstrukturen framgår nedan där denna del är skuggad:

Underlaget behandlar de ramverk som är styrande för avfallsplaneringen; EU:s ramdirektiv för avfall, de nationella miljömålen, den nationella avfallsplanen samt övrigt nationellt regelverk. Underlaget behandlar också framtidstrender, en utvärdering av föregående avfallsplanperiod och det som framkommit vid olika samråd under planprocessen. Underlaget fastställs ej i kommunfullmäktige då det kan ändras årligen.

Utifrån behoven har en prioritering gjorts för den kommande perioden, vilket har resulterat i avfallsplanens mål, strategier och åtgärder. **Strategier och mål** redogör för vad kommunen prioriterar och avser att arbeta med under planperioden. Strategier och mål fastställs i kommunfullmäktige att gälla under vald planperiod.

Åtgärdsprogrammet anger de specifika åtgärder som varje berörd aktör har till uppgift att genomföra under perioden för att målen ska kunna nås. Åtgärdsprogrammet kan revideras årligen, se uppföljning sida 13.

Varje år ska uppföljning av strategier och mål genomföras. Uppföljningen tillsammans med en analys om förändrade förutsättningar ligger sedan till grund för en årlig revidering av åtgärdsprogrammet.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BAKGRUND	1
Innehåll i avfallsplan	1
Planens framtagande	1
STYRANDE FAKTORER	2
EU	2
Riksdagens generationsmål	2
Miljöbalken	3
Nationella miljömål	4
Nationell avfallsplan	4
Avfallsutredningen	5
BEFOLKNING OCH BOENDE	6
HUSHÅLLSAVFALL	6
Insamlingssystem	6
Avfallsmängder (mängd per person)	7
Avfallsmängder (ton)	9
Avfallsanläggningar	11
Återvinningsstationer	12
Nedlagda deponier	16
Nuläge	16
Kundnöjdhet	21
Kvalitet källsortering	24
UPPFÖLJNING FÖREGÅENDE AVFALLSPLAN	25
Bollnäs och Ovanåker (BORAB) 2008-2013	25
Hudiksvall	27
Ljusdal	30
Nordanstig	30
Söderhamn	32
TRENDER SOM FORMAR FRAMTIDEN	33
Politik	33

Socialt	34
Teknik	35
SAMRÅD	35
Genomförande	35
MILJÖBEDÖMNING AV PLANEN	35
Bedömning av miljöpåverkan	36
Betydande miljöpåverkan	36
Inte betydande miljöpåverkan	37
Förslag till åtgärder	37

BAKGRUND

INNEHÅLL I AVFALLSPLAN

Innehåll i en avfallsplan ska, enligt "Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2006:6) om innehållet i en kommunal avfallsplan och länsstyrelsens sammanställning", bestå av:

- Nulägesbeskrivning, inklusive förhållanden som kan påverka avfallets mängd och sammansättning samt uppgifter om avfallsmängder, -hantering och -anläggningar.
- Uppgifter om nedlagda deponier.
- Mål och åtgärder för insamling och behandling samt hur avfallets mängd och farlighet kan minskas.
- Beskrivning av hur uppställda mål kan bidra till att regionala och nationella mål nås.
- Beskrivning av hur mål och åtgärder har följts upp och kommer att följas upp.
- Beskrivning av genomförda samråd.
- Beskrivning av hur miljöbedömning av planen genomförts.
- Uppgifter om åtgärder för att förebygga att förpacknings- och tidningsavfall uppkommer och åtgärder för att främja återanvändning av förpackningar och tidningar

PLANENS FRAMTAGANDE

Kommunala avfallsplanen är framtagen i en process där tjänstemän och politiker från kommunerna varit representerade via en projekt- och referensgrupp. Lokala informationsträffar har hållits i samtliga kommuner och vid projektmöten har intressenter bjudits in för samråd.

För att underlätta information och kommunikation under arbetet har en gemensam websida används där alla berörda tjänstemän och politiker haft tillgång till via lösenord.

STYRANDE FAKTORER

EU

Inom EU är den så kallade avfallshierarkin styrande;

I direktivet sätts mål med miniminivåer för medlemsländerna till år 2020:

1. Förberedandet för återanvändning och materialåtervinning av avfallsmaterial, som ska omfatta åtminstone papper, metall, plast och glas från hushåll och, eventuellt, samma material från andra källor förutsatt att dessa avfallsflöden liknar avfall från hushåll, ska öka till totalt minst 50 viktprocent.
2. Återanvändning och materialåtervinning av icke farligt bygg- och rivningsmaterial ska överstiga 70 %

RIKSDAGENS GENERATIONSMÅL

Det övergripande målet för riksdagens miljöpolitik formuleras i det så kallade generationsmålet som innebär att förutsättningarna för att lösa miljöproblemen ska vara uppfyllda inom en generation och att miljöpolitiken ska inriktas mot att:

Vi ska lämna över ett samhälle till nästa generation där de största miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

- Ekosystemen har återhämtat sig, eller är på väg att återhämta sig, och att deras förmåga att långsiktigt generera ekosystemtjänster är säkrad,
- Den biologiska mångfalden och natur- och kulturmiljön bevaras, främjas och nyttjas hållbart,
- Människors hälsa utsätts för minimal negativ miljöpåverkan samtidigt om miljöns positiva inverkan på människors hälsa främjas,
- Kretsloppen är resurseffektiva och så långt som möjligt fria från farliga ämnen,
- En god hushållning sker med naturresurserna,
- Andelen förnybar energi ökar och att energianvändningen är effektiv med minimal påverkan på miljön,
- Konsumtionsmönstren för varor och tjänster orsakar så små miljö- och hälsoproblem som möjligt.

MILJÖBALKEN

Miljöbalken anger i 15 kapitlet att varje kommun skall svara för att hushållsavfall inom kommunen transporteras till en behandlingsanläggning, om det behövs för att tillgodose såväl skyddet för människors hälsa och miljön som enskilda intressen, och hushållsavfall från kommunen återvinns eller bortskaffas.

När kommunen planlägger och beslutar hur denna skyldighet skall fullgöras, skall hänsyn tas till fastighetsinnehavares och nyttjanderättshavares möjligheter att själva ta hand om hushållsavfallet på ett sätt som är godtagbart med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Kommunen skall i sin planering och i sina beslut vidare beakta att borttransporten anpassas till de behov som finns hos olika slag av bebyggelse.

I sådana planer och beslut skall anges under vilka förutsättningar fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare själva får ta hand om hushållsavfall och, när föreskrifter enligt 10 § gäller, annat avfall som uppkommit hos dem.

1993 antog Sveriges riksdag propositionen "Om riktlinjer för en kretsloppsanpassad samhällsutveckling" (den s k kretsloppspropositionen, 1992/93:180) som bl a innehöll lagstiftningen om producentansvar. Ett bemyndigande att föreskriva om producentansvaret gavs till regeringen. Lagen om producentansvar ingår i Miljöbalken (SFS 1998:808), kapitel 15.

Beslut om genomförande av producentansvar för förpackningar och tidningar tog regeringen 1994 genom förordningen om producentansvar för returpapper (1994:1205) och förordningen om producentansvar för förpackningar (SFS 1994:1235, numera 2006:1273). Genom dessa förordningar fick alla företag som

tillverkar, importerar eller säljer en förpackning, förpackad vara eller tidning ett ansvarar för att de ska samlas in och återvinnas.

NATIONELLA MILJÖMÅL

Nya nationella miljömål beslutades 2012-04-26. Gällande avfallshanteringen berörs främst miljö kvalitetsmålen *God bebyggd miljö* samt *Giffri miljö*. Nedan anges det som har särskilt koppling till det kommunala ansvaret för avfall:

- Etappmålet om ökad resurshushållning i livsmedelskedjan innebär att insatser ska vidtas senast 2018 så att resurshushållningen i livsmedelskedjan ökar genom att minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, där minst 40 procent behandlas, så att även energi tas tillvara.
- Avfallshanteringen är effektiv för samhället, enkel att använda för konsumenterna och att avfallet förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt samt att avfallets påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.
- Inom giffri miljö anges etappmål som är inriktade på internationellt arbete men i preciseringar framgår följande:
 - användningen av särskilt farliga ämnen har så långt som möjligt upphört, spridningen av oavsiktligt bildade ämnen med farliga egenskaper är mycket liten och
 - uppgifter om bildning, källor, utsläpp samt spridning av de mest betydande av dessa ämnen och deras nedbrytningsprodukter är tillgängliga

NATIONELL AVFALLSPLAN

"Från avfallshantering till resurshushållning" är Sveriges avfallsplan 2012-2017. Den ersätter den tidigare avfallsplanen från 2005 "Strategi för hållbar avfallshantering – Sveriges avfallsplan". Alla EU:s medlemsländer ska enligt direktivet för avfall ha avfallsplaner. Länderna ska också ta fram särskilda program för förebyggande av avfall, som ska vara klara 2013. Detta ska visa hur vi kan minska våra avfallsmängder och samtidigt få dem renare.

Nedan anges mål som har särskilt koppling till det kommunala ansvaret för avfall;

- Återanvändning av hushållsavfall ska öka, bland annat genom att återanvändning och materialåtervinning ökar.
- Konsumtion av textilier från nyråvara ska minska, bland annat genom att återanvändning och materialåtervinning ökar.
- Materialåtervinning av hushållsavfall ska öka och minst 90 % av hushållen ska vara nöjda med insamlingen.

- Insamlingen av elavfall till materialåtervinning ska öka, speciellt för smått elavfall.
- Arbeta för att produkter som hushåll vill lämna på återvinningscentraler styrs till återanvändning
- Upplysa om miljövinster med återanvändning och ge förslag på aktörer som kan ta emot begagnade produkter som avfallshanteringen till kommuninvånarna
- Samarbeta med aktörer som tar emot begagnade produkter och erbjuda dem platser för insamling inom kommunen. Det kan till exempel ske på återvinningscentralerna, men även på andra platser i kommunen
- År 2015 har matavfallet minskat med 20 % jämfört med år 2010.
- År 2015 behandlas minst 40 % av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker så att växtnäring och energi tas till vara.
- År 2015 tas minst 60 % av fosforföreningarna i avlopp tillvara och återförs till produktiv mark, varav minst hälften återförs till åkermark.

AVFALLSUTREDNINGEN

Under 2012 lades avfallsutredningen "Mot det hållbara samhället – resurseffektiv avfallshantering, betänkande av avfallsutredningen SOU 2012:56" fram. Utredningen ger förslag som innebär de största förändringarna för svensk avfallshantering på många år.

De viktigaste förslagen är som följer;

- Kommunen ska överta ansvaret att samla in förpacknings- och tidningsmaterial. Materialet ska lämnas till godkänd mottagare (typ FTI) på särskild plats. Huvudalternativet är fastighetsnära insamling (optisk sortering, flerfack, etc).
- Krav på att matavfall ska sorteras ut och målet är att det ska energiutvinnas och näringen ska återföras till jordbruksmark.
- Grovavfall från hushåll ska kunna hämtas av vilken godkänd entreprenör som helst (marknaden). Innebär att kommunen inte längre får kontroll på dessa avfallsflöden.
- Kommunen ska kunna finansiera förebyggande av avfall via avfallstaxan. Tanken är att kommunen ska erbjuda plats vid återvinningscentraler till intressenter som erbjuder omhändertagande av återanvändningsmaterial. Kommunen får ej reparera och göra iordning för egen försäljning.
- Hushållsavfall ska avse enbart avfall från bostäder och ej från verksamheter med jämförligt avfall.

BEFOLKNING OCH BOENDE

BEFOLKNING OCH BOENDE, 2011-12-31	INVÅNARE	HUSHÅLL I EN- OCH TVÅ-FAMILJSHUS	HUSHÅLL I LÄGENHETER	FRITIDSHUS	GÄSTNÄTTER	PENGLINGSNETTO
Bollnäs	26 141	7 618	5 901	2 460	-	-76
Hudiksvall	36 829	9 943	8 554	4 502	-	23
Ljusdal	18 931	5 937	3 495	3 346	-	-59
Nordanstig	9 491	3 389	1 153	2 163	-	-180
Ovanåker	11 354	3 626	2 103	1 473	-	-37
Söderhamn	25 442	7 355	5 982	3 328	-	-56
REGIONEN	128 188	37 868	27 188	17 272	-	-385

HUSHÅLLSAVFALL

INSAMLINGSSYSTEM

Fem av de sex kommunerna har till största del blandat brännbart och matavfall i kärlavfallet. I Söderhamns kommun sorteras matavfallet ut i separat kärl.

KÄRL- OCH SÄCKAVFALL	IDENTIFIERING AV KÄRL	UTSORTERING AV MATAVFALL	HEMKOMPOSTERING AV MATAVFALL, ENFAMILJSHUS
Bollnäs	100 %	0 %	0,4 %
Hudiksvall	50 %	0 %	1,1 %
Ljusdal	85 %	0 %	13 %
Nordanstig	50 %	0 %	2,8 %
Ovanåker	100 %	0 %	0,2 %
Söderhamn	0 %	30 %	1,4 %

GROVAVFALL	ANTAL ÅVC	BUDNING GROVAVFALL	MOBIL ÅVC GROVAVFALL	INSAMLING FARLIGT AVFALL OCH ELAVFALL
Bollnäs	1	Varannan vecka	-	Körturlista 2 ggr/år
Hudiksvall	2	6 ggr/år	-	Körturlista 1 ggr/år
Ljusdal	1	12 ggr/år	2 hämtningsplatser, 1 ggr/år	-
Nordanstig	2	6 ggr/år	-	Körturlista 2 ggr/år
Ovanåker	1	Varannan vecka	-	Körturlista 2 ggr/år
Söderhamn	1	Permanentboende 4 ggr/år, fritidsboende 2 ggr/år	-	-
REGIONEN, SUMMA	8			

AVFALLSMÄNGDER (MÄNGD PER PERSON)

HUSHÅLLS- AVFALL 2013	FRAKTIONER	LÄMNAS	MEDEL REGIONEN, KG/ PERSON	MEDIAN KOMMUN SVERIGE, KG/ PERSON
Producent- ansvars- material	Glas, tidningspapper, well/kartong, plast, metall	Återvinnings- stationer	67	72
Farligt avfall	Småkemikalier, oljehaltigt avfall, impregnerat trä, småbatterier, bilbatterier, asbest	Återvinnings- central	9,7	8,0
Farligt avfall – elavfall	Såväl inom som utom producentansvar	Återvinnings- central	21	16
Grovavfall	Trädgårdsavfall, trä, brännbart, well, metall, icke återvinningsbart	Återvinnings- central	175	196
Kärlavfall	Brännbart och matavfall	Behållare vid fastighet	246	213

HUSHÅLLSAVFALL 2013, KG/PERSON	KÄRL- AVFALL	GROV- AVFALL	FÖRPACKNINGAR OCH TIDNINGAR	FARLIGT AVFALL	FARLIGT AVFALL ELAVFALL	SUMMA
Bollnäs	262	168	54	12,09	29	525
Hudiksvall	251	153	70	12,55	22	509
Ljusdal	236	279	79	14,04	23	631
Nordanstig	254	115	72	3,67	19,56	464
Ovanåker	211	79	52	3,25	9,43	355
Söderhamn	259	254	72	12,56	22	620
REGIONEN, MEDEL	246	175	67	9,7	21	519
SVERIGE, MEDIAN	213	196	72	8,0	16	505

KÄRLAVFALL 2013, KG/PERSON	AVFALL TILL FÖRBRÄNNING, KÄRL	MATAVFALL TILL BIOLOGISK BEHANDLING, KÄRL	HEMKOMPOST
Bollnäs	262	0	0,1
Hudiksvall	251	0	1,1
Ljusdal	236	0	13
Nordanstig	254	0	2,8
Ovanåker	211	0	0,2
Söderhamn	242	6,8	1,4
REGIONEN, MEDEL	243	4,3	
SVERIGE, MEDIAN	191	23	3,7

GROVAVFALL 2013, KG/PERSON	BRÄNNBART	METALL	TRÄ	ÖVRIGT
Bollnäs	62	19	36	52
Hudiksvall	29	21	53	50
Ljusdal	62	33	111	32
Nordanstig	10	22	46	37
Ovanåker	45	10	-	34

Söderhamn	62	30	63	98
REGIONEN, MEDEL	45	25	62	50
SVERIGE, MEDIAN	45	20	54	70

FÖRPACKNINGS- OCH TIDNINGS- MATERIAL 2013, KG/PERSON	TIDNING	WELL	PLAST	METALL	GLAS	SUMMA
Bollnäs	24,0	8,9	3,8	1,4	16,3	54,3
Hudiksvall	38,0	11,2	4,3	0,9	15,8	70,2
Ljusdal	25,0	32,0	3,6	1,2	17,5	79,3
Nordanstig	37,0	11,4	6,4	0,9	15,8	71,5
Ovanåker	17,0	11,8	5,5	1,5	16,2	51,9
Söderhamn	32,0	13,2	6,4	5,1	15,7	72,5
REGIONEN, MEDEL	28,8	14,8	5,0	1,8	16,2	66,6
SVERIGE, MEDIAN	35,0	12,7	5,2	1,7	17,1	71,7

AVFALLSMÄNGDER (TON)

	Bollnäs	Hudiks- vall	Ljusdal	Nordan- stig	Ovan- åker	Söder- hamn	Summa
Avfall som kommunen ansvarar för (§3)							
Total insamlad mängd avfall (inkl farligt avfall, slam och annat flytande avfall, exkl förpackningar)	25 055	35 165	-	9 250	9 518	24 093	68 508
Insamlad mängd matavfall till biologisk behandling	0	0	0	0	0	176	176
Insamlad mängd farligt avfall inkl elavfall utanför producentansvaret	410	560	288	45	47	378	1728
Avfall som omfattas av producentansvar (§4)							
Förpackningar och returpapper, totalt	1 437	2 656	1 543	698	603	1 875	8 812
Elektriska och elektroniska produkter	684	757	427	181	100	521	2670
Batterier	60	58	37	13,5	19,8	64	252,3

	Bollnäs	Hudiks- vall	Ljusdal	Nordan- stig	Ovan- åker	Söder- hamn	Summa
Insamlat hushållsavfall (§3)							
Kärl- och säckavfall, inkl matavfall	6952	9466	4615	2473	2453	6747	32706
Grovavfall	4464	5782	5456	1120	920	6609	24351
Matavfall	0	0	0	0	0	176	176
Latrin	1,3	8,8	2,9	0,6	1,1	11,5	26,2
Slam från enskilda anläggningar	13150	19180	10500	5611	6060	10222	64723
Fettavskiljarslam och fett/matolja fr hushåll, restauranger och storkök	0	168	0	0	0	125	293
Farligt avfall från hushåll	321	474	274	36	38	327	1470
Elavfall utanför producentansvaret	89	86	13,5	9,5	9,1	50	257,1
Omhändertagande (§3 punkt 4)							
Kärl- och säckavfall till förbränningsanläggning	6 952	9 461	4 615	2 473	2 453	6 310	32 264
Trädgårdsavfall till förbränning	0	836	0	23	0	0	859
Grovavfall och impregnerat trä till förbränningsanläggning	1 796	5 245	2 343	864	544	3 251	14 043
Matavfall till central komposteringsanläggning	0	0	0	0	0	136	136
Matavfall till central biogasanlägg.	0	0	0	0	0	40	40
Matavfall till reningsverk	0	0	0	0	0	0	0
Trädgårdsavfall till central biologisk behandling	0	400	95	0	0	1 447	1 942
Matavfall som hemkomposteras i en- och tvåfamiljshus	3,6	37	262	27	1,8	36	367
Matavfall som hemkomposteras i flerbostadshus	0	5	0	0	0	0	5
Producentansvar (§4)							
Returpapper	633	1 440	487	362	197	821	3 940
Wellpapp- och kartongförpackningar	236	423	620	111	137	345	1 872
Plastförpackningar	100	161	70	62	64	166	623
Metallförpackningar	37	35	24	9	17	133	255
Glasförpackningar	431	597	342	154	188	410	2 122
Däck	46	67	42	15	0	139	309
Bärbara batterier	10	12,4	4,8	0,32	10	9,3	46,82

Bilbatterier	50	46	32	13,2	9,7	54	205
Elektriska och elektroniska produkter	684	757	427	181	100	521	2 670

AVFALLSANLÄGGNINGAR

EGNA MELLANLAGER ÅVC	BOLLNÄS	HUDIKS- VALL	LJUSDAL	NORDAN- STIG	SÖDER- HAMN
Namn	Sävstaås Avfalls- anläggning	Ulvbergets ÅVC	Åkerslunds ÅVC	Homåns ÅVC	Långtå ÅVC
SNI kod	90	90	90	90	90
Typ av avfall som hanteras	Hushålls- avfall, verksam- hetsavfall	Hushålls- avfall	Hushålls- avfall, verksam- hetsavfall	Hushålls- avfall, verksam- hetsavfall	Hushålls- avfall, verksam- hetsavfall, industriavfall bygg- och rivnings- avfall
Mottagna mängder avfall totalt, ton	78 000	15 722	11 627	3 639	30 796
Anläggningens kapacitet, ton/år	192 000	35 000	12 000	5 400	60 000
Tillstånd, ton/år	192 000	35 000	12 000	5 400	40 000

BEHANDLINGS- ANLÄGGNINGAR 2012	BOLLNÄS	SÖDERHAMN
Namn	Säverstaverket	Långtå kompostering
SNI kod	40.40,90.210	90.160-3
Metod som används för återvinning eller bortskaffande	Förbränning	Kompostering
Typ av avfall som hanteras	Hushållsavfall, verksamhetsavfall	Avvattnat avloppsslam, fettavskiljarslam, övrigt slam, gröntflis och hästgödsel
Behandlade mängder avfall totalt, ton	59 640	5 788

Anläggningens kapacitet, ton	80 000	
Tillstånd	80 000	6 500

DEPONIER	SÖDERHAMN
Namn	Långtå avfallsanläggning
SNI kod	90.300.2
Typ av avfall som hanteras	Icke-farligt avfall
Mottagna mängder avfall totalt, ton	6 982
Anläggningens kapacitet, ton	Under inmätning
Tillstånd, ton/år	10 000

Deponin i Ljusdal Lappmyrans avfallsstation är sluttäckt och i efterbehandlingskede.

ÅTERVINNINGSTATIONER

ÅTERVINNINGSTATIONER (ÅVS)	OMRÅDE
BOLLNÄS	
Forum, Storgatan	Arbro
ICA/Servus, Storgatan 26	Arbro
Blomkransen, Kransgatan	Bollnäs
Folkets Hus, Västergatan	Bollnäs
Granbergshöjden	Bollnäs
Karislunds centrum	Bollnäs
P-plats Coop Extra	Bollnäs
Stadshuset P-plats	Bollnäs
Sävesta Hemköp, Aseavägen	Bollnäs
Sävstaås Avfallsanläggning ÅVC, Edsbyvägen 200	Bollnäs
Affären Konsum	Hällbo
Godsmagasinet, Järnvägsgatan	Kilafors
Ren Trion, Trion	Ren
Rens Centrum, Centrum	Ren

Löten vid fabriken	Regnsjö
ICA Kvantum gamla (Skidan Gärdet), Hamrevägen	Gärdet
Svempas Lunchbar och Cafe, Odlingsvägen	Segebersta
Orbaden Affären, Orbaden 4155	Vallsta
Vallsta Affären	Vallsta
Växbo Isbanan, Isbanan	Växbo
HUDIKSVALL	
Delsbo Skogsfrakt	Delsbo
Gamla TAXI, Enångersvägen	Enånger
Konsum, Strömbackavägen 17	Friggesund
Albert & Herbert, Hudiksvall, Östanbäcksvägen 5	Hudiksvall
Borgarparken, Borgarparken	Hudiksvall
Coop Extra, Furulundsvägen 2	Hudiksvall
Hudiksvalls Järn, Hamnplan, Godsgatan 5	Hudiksvall
ICA Kvantum, Blockvägen 1	Hudiksvall
Ica Supermarket (gamla Rimi), Västra vägen 9	Hudiksvall
ICA Träffpunkten, Djupegatan 47	Hudiksvall
OKQ8, Södra vägen 20	Hudiksvall
Ulvbergets Avfallstation (ÅVC)	Hudiksvall
Q Star, Hög	Hög
COOP Konsum, Stora vägen 9	Iggesund
Preem, Stora vägen 54	Iggesund
Linde Livs	Lindefallet
Malsta skola	Malsta
Folkets hus	Njutånger
OKQ8, Näsvisen	Näsvisen
Ingstahemmet	Rogsta
AK kiosken (All livs), Lundvägen 33	Sörforsa
AK kiosken (All livs), Lundvägen 33	Ångebo
LJUSDAL	
Färila Delins, Härjedalsvägen 168	Färila
Hybo Stationen, Hybo Byaväg 10	Hybo
Järvsö Stationsgatan, Stationsgatan/ Industrivägen	Järvsö

Tempo Nybo	Järvsö
Korskrogen Krogsvängen, Krogsvängen 17	Korskrogen
Kårböle Preem, Riksväg 84	Kårböle
Ljusdal Coop, Norra Järnvägsgatan 30	Ljusdal
Ljusdal Delins Gärdeåsen, Verkstadskolevägen 7	Ljusdal
Ljusdal Matpunkten, Norra Järnvägsgatan 58	Ljusdal
Los Affären, ICA Nickeln Gruvbyvägen 26	Los
Nor Affären, ICA Norboa Livs Nor	Nor
Hennan Affären, Hennan	Ramsjö
Ramsjö Affären, Tempo Ramsjö Sundsvägen 7	Ramsjö
Tallåsen Torget, Stationsvägen 1	Tallåsen
NORDANSTIG	
Bergsjö G:a idrottsplatsen, Skolvägen	Bergsjö
Gnarp Skolan, Skolan	Gnarp
Harmånger Centrum, Centrum	Harmånger
Hassela Centrum bakom macken	Hassela
Återvinningscentral, Hassela (ÅVC), Reningsverket	Hassela
Ilsbo fd ICA, Kyrkvägen	Ilsbo
Homon ÅVC, Jättendal avfallsstation (ÅVC), Bergsjövägen	Jättendal
Mellanfjärden Affären	Mellanfjärden
Norrjärden, gamla affären	Norrjärden
Stocka Ffolkets hus	Stocka
Strömsbruk Humlegården, Källbacksvägen	Strömsbruk
200 m väster vägkorsning Norrfjärden/Sörfjärden	Sörfjärden
OVANÅKER	
Alfta Bornvägen, Bornvägen	Alfta
Alfta, Järnvägsgatan, Järnvägsgatan 8	Alfta
Edsbyn Centralgatan ICA Supermarket Edsbyhallen, Långgatan 19	Edsbyn
Edsbyn Centrum, Långgatan 4	Edsbyn
Edsbyn Voxnavägen Handlarn på norr	Edsbyn
Edsbyn ÅVC, Gamla Landsvägen	Edsbyn
Knåda Sport handlarn	Edsbyn
Roteberg ICA	Roteberg

Runemo Affären/Pizzerian,	Runemo
ICA Nära Viksjöfors Handel, Viksjöforsvägen 134	Viksjöfors
Voxnabruk Preem	Voxnabruk
SÖDERHAMN	
Variant köpcenter	Bergvik
Holmsvedens livs	Holmsveden
Alavägen	Ljusne
Smedsvägen	Ljusne
Marma centrum	Marmaverken
Moskolan	Mo
Moheds centrum, Mohedsvägen	Mohed
Kungsgården, Torsängsvägen	Norråla
ICA Nyplan	Sandarne
Skärså fiskeläge	Skärså
ICA	Stråtjärä
Strandgatan	Stugsund
Söderåla Vivo	Söderåla
Cityparkeringen/Busstorget	Söderhamn
E-center	Söderhamn
F.d ICA kanonen, Norrmyravägen	Söderhamn
Faxeullen, Gamla Stugsundsvägen	Söderhamn
Flygvägen/Medelpadsvägen	Söderhamn
Gatukontorets förråd, Forsbackabron/Kungsgatan	Söderhamn
Oxtorgsgatan Kvarnen, Oxtorgsgatan	Söderhamn
Södra Hamngatan, Södra Hamngatan	Söderhamn
Trönö Livs, Glamsta	Trönödal
Vallvik Torget	Vallvik
Vågbro Tempo, gamla Ica	Vågbro

NEDLAGDA DEPONIER

NULÄGE

Uppgifterna i sammanställningen nedan har hämtats från Länsstyrelsens rapport Förorenade områden i Gävleborg 2009:9. Rapporten är ett resultat av inventering och riskklassning enligt MIFO 1 av nedlagda deponier.

Tabell 1. Det totala antalet inventerade och riskklassade deponier fördelade på riskklass och kommun (Länsstyrelsen Gävleborg 2009:9).

	TOTALT ANTAL INVENTERADE DEPONIER	RISK FÖR MÄNNISKORS HÄLSA OCH MILJÖ			
		Mycket stor riskklass 1	Stor riskklass 2	Måttlig riskklass 3	Ingen/liten riskklass 4
Bollnäs	9	-	4	4	1
Hudiksvall	8	-	6	2	-
Ljusdal	11	1	6	4	-
Nordanstig	6	1	1	3	1
Ovanåker	6	1	2	2	1
Söderhamn	11	-	5	5	1
Totalt antal som bör undersökas vidare		3	24		

Riskklass innebär:

Klass 1. Mycket stor risk. Mätningar, undersökningar behövs och åtgärder behövs eventuellt.

Klass 2. Stor risk. Mätningar och undersökningar utförs för senare ställningstagande.

Klass 3. Måttlig risk. Begränsade åtgärder behövs.

Klass 4. Liten risk. Inga åtgärder behövs.

Deponier i riskklass 1 och 2 kommer enligt Länsstyrelsens rapport att prioriteras för vidare utredning och undersökning för att vidimera föroreningsnivåer och spridningsförutsättningar. Deponier i riskklass 1 har högsta prioritet. Om man efter utförd miljöteknisk undersökning bedömer risken för människors hälsa och miljö som stor eller mycket stor kan det bli aktuellt med efterbehandlingsåtgärder.

Tabell 2. Deponier prioriterade för vidare utredning (Länsstyrelsen Gävleborg 2009:9).

RISK-KLASS	MIFO-FAS	OBJEKTNAMN	FASTIGHET OCH VERKSAMHET	UPPFÖLJNING 2013
BOLLNÄS				
2	1	Rudtjärnstippen	Koldemo 30:27 Deponi för hushållsavfall samt avfall från gjuteriverksamhet, mekanisk verkstad och sågverksamhet. 1930-tal till 1960-tal.	
2	1	Norrborrtippen 1 (södra)	Born 8:4,8:10, 8:14 Deponi för hushållsavfall. 1950-tal till 1965.	
2	1	Sibotippen	Sibo 2:1 Deponi för hushållsavfall. Slamdamm. Eldning i eldugn. 1960-tal till 1974.	
2	1	Vallsta avfallsupplag 1	Arbrå Åkre 3:42, Hov 9:13, Vallsta 2:52 Deponi för hushållsavfall. 1945 till 1974.	
HUDIKSVALL				
2	1	Brändbotippen	Kolvan 2:3 Deponi för hushållsavfall samt flertalet bilvrak. Eldning i brandgrop. 1960-tal till 1970-tal	
2	1	Delsbo avfallsupplag	Deponi för hushålls- och deponiavfall 1943-1973. Därefter grov- och rivningsavfall. Ytlig eldning. 1943 till nutid.	
2	1	Glysis avfallsupplag	Solbacka 4:1 Deponi för hushållsavfall samt trikloretylenslam från kemtvätt. 1930-tal till 1940-tal.	

2	1	Iggesundstippen 1	Iggesund 14:112, 14:137, 14:277 Deponi för hushållsavfall. 1940-tal till 1972.	
2	1	Iggesundstippen 2	Iggesund 14:1 Industritipp askor, grönlutsslam, grovsopor, bark, metalloxider eventuellt kvicksilveravfall. 1940-tal till 1967.	
2	1	Ängbotippen	Bjuråkers-Ängerbo 1:2 Deponi för hushållsavfall. 1960-tal till 1980-tal.	
LJUSDAL				
1	1	Färila avfallsupplag	Veckebo 10:41 Deponi för hushållsavfall. Eldning i öppen brännugn och på deponiyta. 1950-tal till 1980-tal.	Det har inte hänt något efter 2009.
2	1	Skansentippen	Skogsta 3:39 Deponi för hushållsavfall. Eldning skedde. 1950-tal till 1970-tal.	Det har inte hänt något efter 2009.
2	1	Tevetippen	Ulvsta 4:2 Deponi för hushållsavfall. Eldning i eldgrop. 1970-tal.	Det har inte hänt något efter 2009.
2	1	Järvsö Kyrkbytippen	Öje 11:22 Deponi för hushållsavfall. 1950-tal till 1970-tal.	Det har inte hänt något efter 2009.
2	1	Sjöbotippen	Sjöbo 10:7 Deponi för hushållsavfall. Eldning skedde. 1930-tal till 1970-tal.	Det har inte hänt något efter 2009.
2	1	Los avfallsupplag	Norrbyn 2:3 Deponi för hushålls-, grov- ,	Det har inte hänt något efter 2009.

			rivnings- och trädgårdsavfall. 1950-tal till 2001.	
2	1	Järvsö industriområdesdeponi	Järvsö-Kyrkbyn 5:11 Deponi för bygg- och rivningsavfall, jord- och schaktmassor samt industriavfall. 1970-tal till 1990-tal.	Det har inte hänt något efter 2009.
NORDANSTIG				
1	1	Bergsjötippen	Högen 6:23 Deponi för hushålls- och rivningsavfall. 1960-tal till 1979.	Bergsjötippen har medverkat i ett projekt som beställts från Svenska Naturvårdsverket. Projektet undersökte organiska ämnen i lakvatten från deponier. Projektet startades 2010. Fas 1: grundvattenscreening. Fas 2: Inriktat på Makrofyter. Projektet finns sammanställt i rapport. Ett flertal grundvattenrör finns placerade runt släntfoten. En liten mängd jordmassor har påförts under 2013 för att utjämna släntfoten där farliga objekt och håligheter finns. Hela deponin är dåligt övertäckt. På toppen finns en fotbollsplan. I planen uppstår ibland håligheter vid kraftiga regn.
2	1	Hasselatippen	Kyrkbacken 1:30 Deponi för hushålls-, grov- och byggavfall. 1960-tal till 1980-tal	Inga provtagningar gjorda. Platsbesök har genomförts för att undersöka om diket ser

				påverkat ut av lakvatten. Ytan är dåligt täckt och det finns material/avfall "idagen" samt håligheter i deponiytan.
OVANÅKER				
1	1	Voxnabruk avfallsupplag	Voxna 1:12 Deponi för hushålls-, grov- och rivningsavfall. Eldning förekom. 1960-tal till 1979.	Den är riskklassad och det finns en provtagningsplan. Konsult håller på att ta fram en plan med exakta punkter för provrören.
2	1	Koltjärnstippen	Ämnebo 1:4 Deponi för hushålls-, och träavfall. Eldning på ytan. 1950-tal till 1970-tal.	Det har inte hänt något efter 2009.
2	1	Vikebergets avfallsupplag	Viken 5:1 Deponi för aska från förbränning av hushållsavfall samt grov-, rivnings- och industriavfall. Eldning. 1963 till 1985.	Det har inte hänt något efter 2009.
SÖDERHAMN				
2	2	Källvattenstjärnstippen, Sandarne industrideponi	Östansjö 16:1 6 Deponi för avfall från massa- och kemiindustri. 1930-tal till 2004.	Sluttäckt. Länsstyrelsen drivit ärendet i tillsynskrav.
2	1	Ljusne industrideponi	Sörljusne 1:13 Deponi för industriavfall. Förbränning på brännplats. 1950-tal till 1980-tal.	MIFO1 klar. Länsstyrelsen har inte vidtagit några åtgärder/ställt några vidare krav.
2	1	Ala avfallsupplag	Ljusne 7:75 Deponi för hushålls- och grovavfall samt bilvrak. Slamdamm. 1950-tal till 1967.	MIFO1 klar. Provtagning utförd i samordnat projekt Naturvårdsverket via SWECO ej utvärderat.
2	1	Granskärstippen	Fors 1:68 och 4:14	MIFO1 klar. Ej provtaget, skall göras när

			Deponi för hushålls-, grov- och rivningsavfall. 1940-tal till 1967.	utvärdering klar de andra deponierna. Plan 2014
2	1	Myskjetippen	Myskje 1:4 Deponi för hushålls-, bygg- och rivningsavfall samt bilvrak. 1960-tal till 1970-tal.	MIFO1 klar. Provtagning utförd i samordnat projekt Naturvårdsverket via SWECO ej utvärderat.

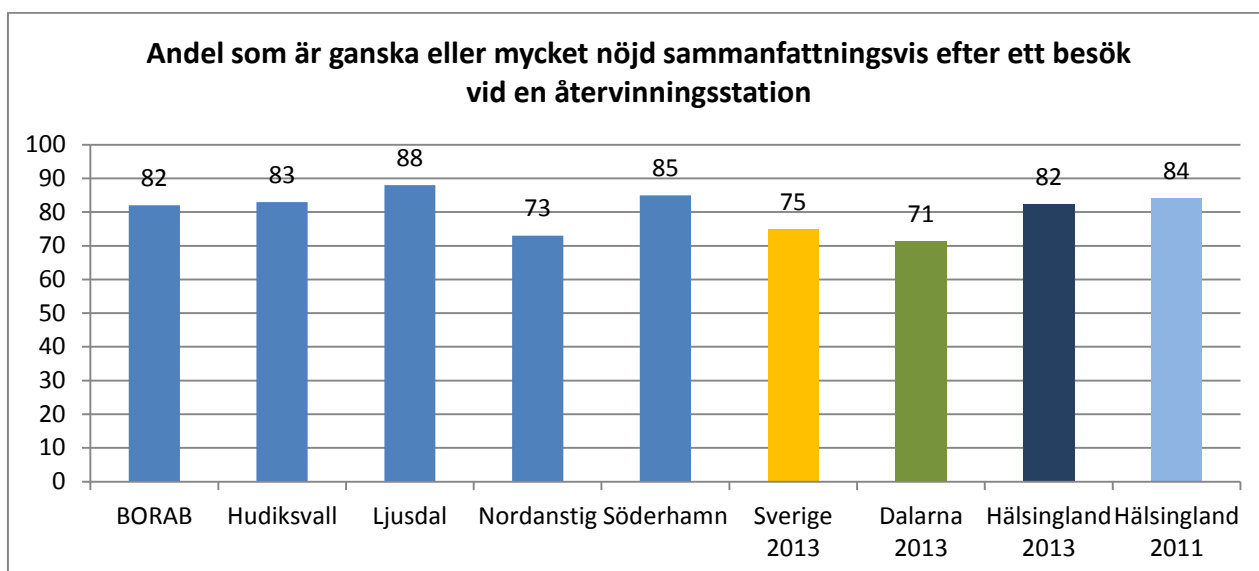
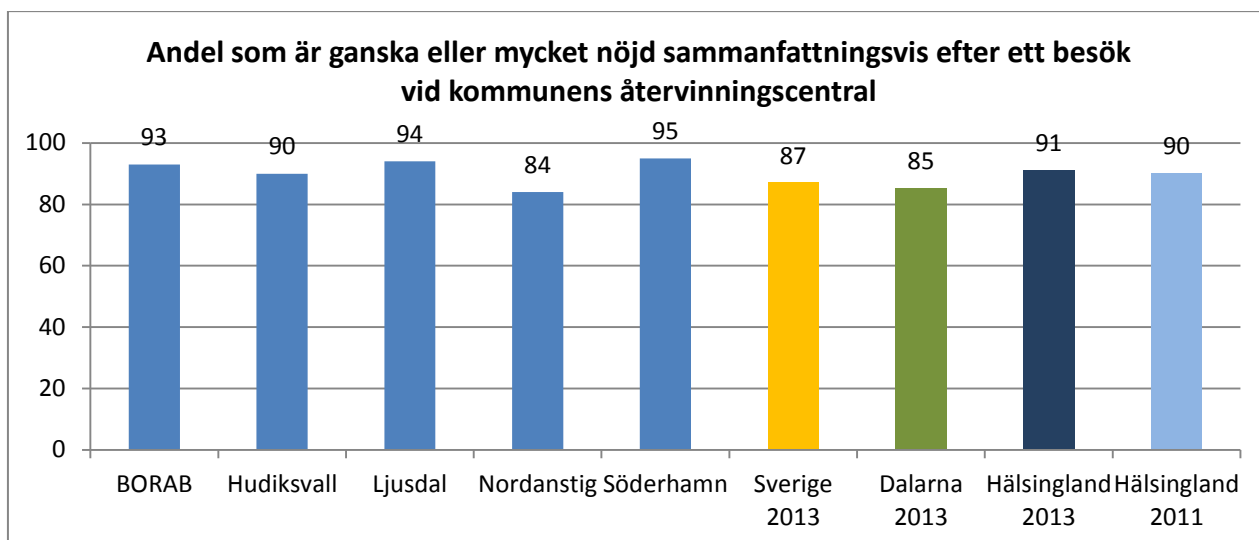
Under arbetet med riskklassning framgick att några av de deponier som inte ingick i inventeringen sannolikt utgör en större risk än vad som antogs inledningsvis. Dessa deponier bör inventeras och riskklassas.

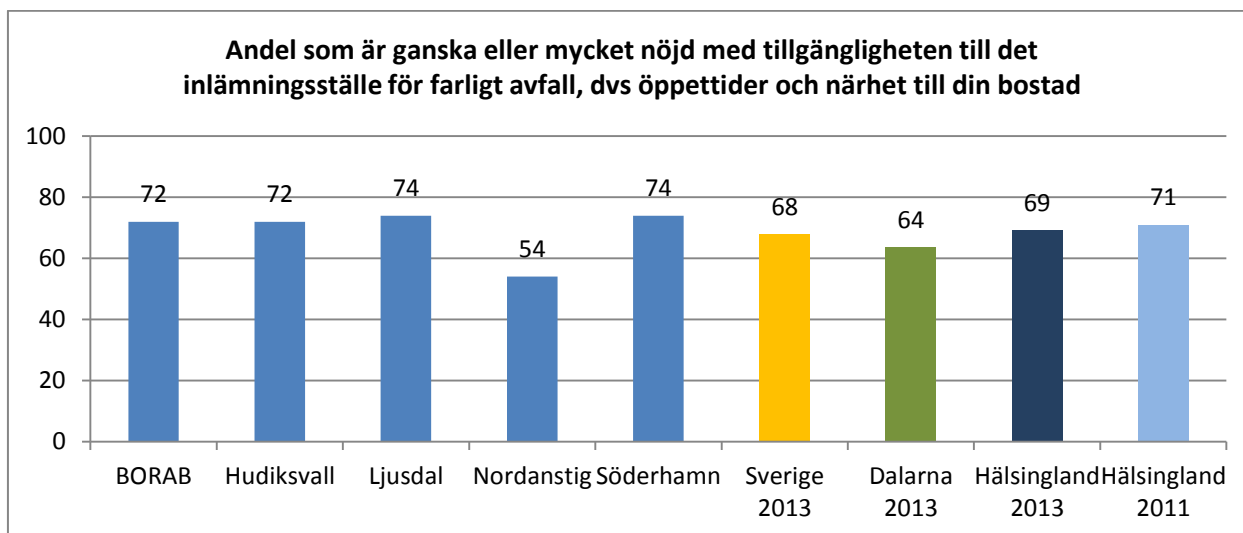
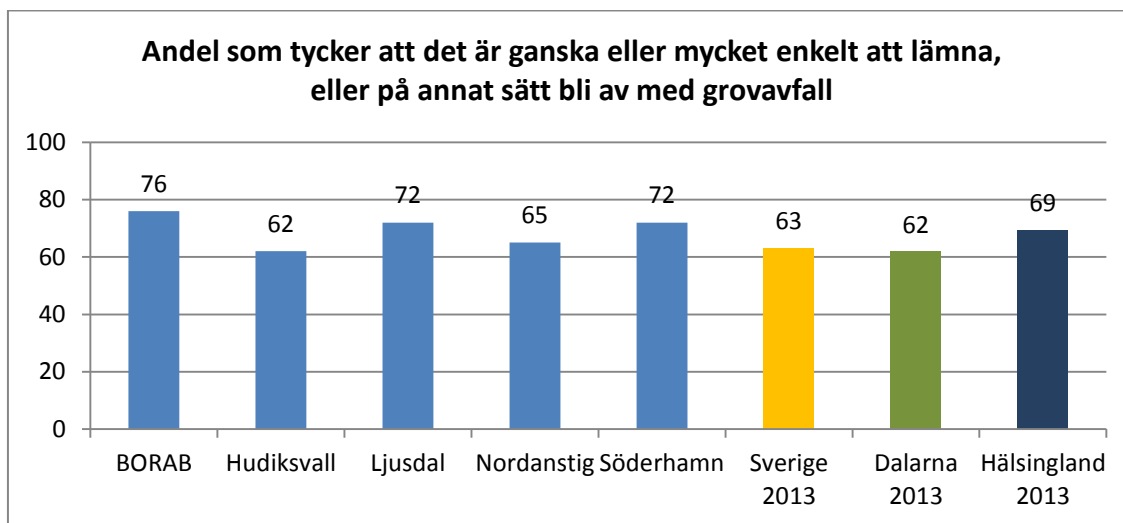
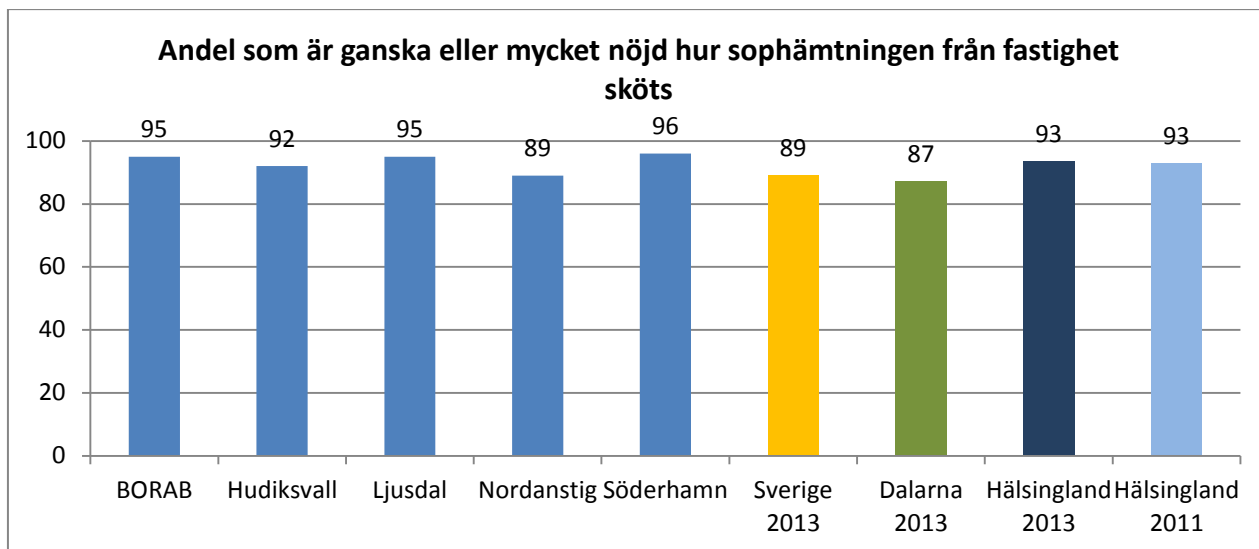
Tabell 3. Deponier som kan behöva inventeras enligt MIFO 1 (Länsstyrelsen Gävleborg 2009:9).

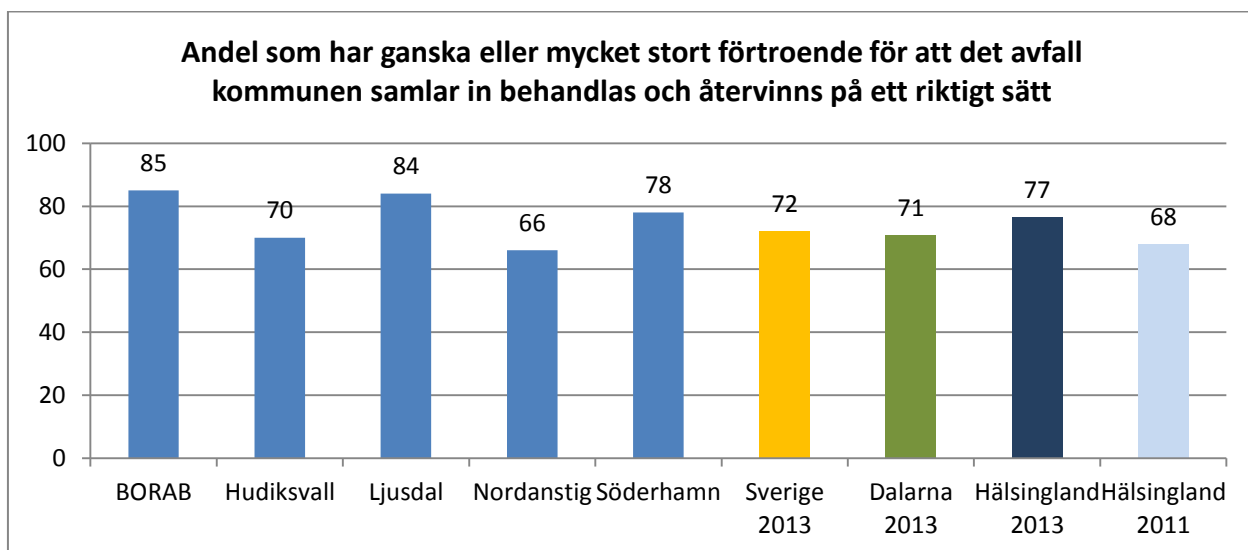
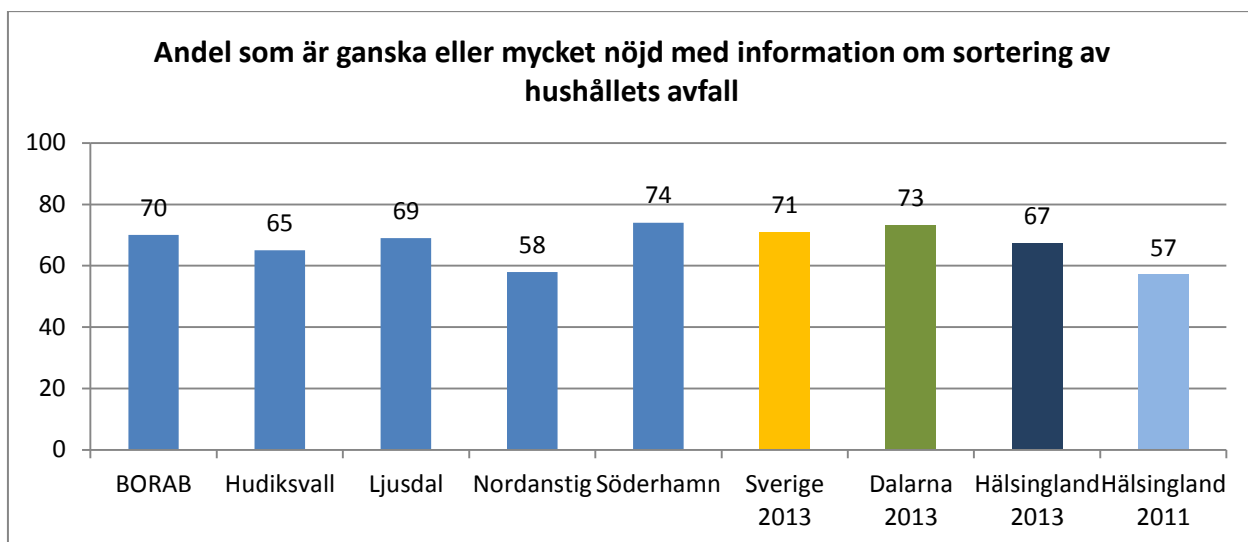
	SKÄL FÖR RISKKLASSNING 2009	UPPFÖLJNING 2013
OVANÅKER		
Mo avfallsupplag	Industrideponi för hårdplaster	Det har inte hänt något efter 2009.
Lobonäs avfallsupplag	Kommunaldelstipp med förbränning	Det har inte hänt något efter 2009.
Rötippen	Kommunaldelstipp med förbränning	Det finns ett provtagningsprogram. Deponin försågs med en kompletterande täckning 2013. Det finns också dubbla diken runt deponin, grävda 2004/05. Lakvattenprover tas.
Öjung avfallsupplag	Förbränning av avfallet	Det har inte hänt något efter 2009.
SÖDERHAMN		
Stråtjärä avfallsupplag	Kommunaldelstipp	Det har inte hänt något efter 2009.

KUNDNÖJDHET

Kundenkäter har genomförts 2011 och 2013. Enkäten skickades ut till 300 avfallskunder i vardera kommunen. Samma enkät har använts i 36 kommuner. Svaren från de andra kommunerna används för jämförelse.

KVALITET KÄLLSORTERING

Plockanalys genomfördes av kärl- och säckavfall under oktober-november 2012.

Resultaten sammanfattas nedan.

PLOCKANALYS KÄRLAVFALL, 2012	FÖRPACKNINGS- OCH TIDNINGSMATERIAL I KÄRLAVFALL, %	FÖRPACKNINGS- OCH TIDNINGSMATERIAL I KÄRLAVFALL, KG/PERSON
Bollnäs	36	82
Hudiksvall	30	59
Ljusdal	32	65

Nordanstig	39	69
Ovanåker	32	58
Söderhamn	31	85
REGIONEN MEDEL	33	69
SVERIGE MEDIAN	28	-

UPPFÖLJNING FÖREGÅENDE AVFALLSPLAN

Uppföljning av mål i föregående avfallsplaner.

BOLLNÄS OCH OVANÅKER (BORAB) 2008-2013

<p>MÅL 1. Mängden hushållsavfall skall minska med 5% till 2013</p> <p>Åtgärder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Öka medvetenheten hos allmänheten att köpa produkter som minskar avfallets mängd och farlighet. T ex påverka att onödigt stora förpackningar till varor blir mindre. <p>Kostnad: Informationsbudget ökas med 100 kkr/år</p>	2013	<p>Uppföljning:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Insamlad mängd hushållsavfall för Bollnäs och Ovanåker har under perioden 2008-2013 minskat från totalt 10 278 ton/år till 9 545 ton/år, dvs. 7,13%. 2. Budget för information har ökat från ca 675 000 kr 2008 till ca. 1 300 000 kr 2013
<p>MÅL 2. Mängden avfall som deponeras ska minska med 5% årligen. Mängden avfall som 1) återanvänds eller går till 2) materialåtervinning eller 3) energiutvinning ska öka</p> <p>Åtgärder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inrättande av massbank. 2. Utreda antal ÅVC och öppettider. ÅVC skall finnas i både Bollnäs och Ovanåker 3. Utredning av rötning av utsorterat livsmedelsavfall från industri- och restauranger vid ARV bör startas senast under 2008. 4. Utökad utredning där även biologiskt avfall från hushåll ingår. Detta kräver regional samverkan och storskalighet. 5. Påverka materialbolagen att införa fastighetsnära insamling (FNI) av förpackningar 	2012 2012 2008 2013 2013	<p>Uppföljning:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ingen formell "massbank" eller materialhantering har inrättats. Bättre planering och samordning mellan olika objekt har dock genomförts inom TFN 2. ÅVC Edsbyn har renoverats under 2010. En helt ny ÅVC har öppnats på Sävståas avfallsanläggning 2013. Öppettider har utökats till ca 14 tim/v i Edsbyn och ca 47 tim/v i Bollnäs. 3. Ingen utredning har genomförts 4. Tre utredningar har genomförts <ul style="list-style-type: none"> - Gemensam utredning med Gästrikland och Ecogas - Gemensam utredning med LRF Bollnäs - Gemensam utredning med övriga Hälsingekommuner via "Avfall Hälsingland". - Ingen av utredningarna har dock resulterat i något beslut ang. matavfall från hushållen 5. Samverkan med FTI sker regelbundet. ÅVS är FTI,s huvudsakliga insamlingskanal 6. Mängd avfall till återanvändning har ej kunnat följas upp 7. Mängd avfall som samlats in till materialåtervinning har ökat med ca 10% i Bollnäs och 25% i Ovanåker. Plockanalyser visar dock att mellan 38-42% förpackningsmaterial slängs i "gröna tunnan" 8. Total mängd som behandlats till energiutvinning har ökat från ca 28 000 ton/år till ca 53 000 ton/år
<p>MÅL 3. Andelen insamlat farligt avfall ska öka</p>		<p>Uppföljning:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budget för information har ökat från ca 675 000 kr 2008 till ca.

<p>till inom landet försäld mängd</p> <p>Åtgärder:</p> <ol style="list-style-type: none"> Information till företag och hushåll angående farligt avfall utökas med 50 kkr/år Samtliga flerfamiljshus skall ha fungerande system för insamling och förvaring av farligt avfall 	<p>2010</p> <p>2010</p>	<p>1 300 000 kr 2013.</p> <ol style="list-style-type: none"> Insamlade mängder Farligt avfall har under perioden ökat från ca 256 ton/år till ca 1 100 ton/år. Bollnäs Bostäder har infört FNI i flera av sina bostadsområden. Borab arbetar aktivt med stöd och information åt fastighetsägare
<p>MÅL 4. Miljöpåverkan från transporter av avfall ska minska</p> <p>Åtgärder:</p> <ol style="list-style-type: none"> Övergång från fossila bränslen till biobränslen skall ske successivt allt eftersom det blir miljömässigt och ekonomiskt realistiskt. Till den offentliga upphandlingen av hämtning av hushållsavfall bör det införas ett krav på att entreprenören och dennes personal skall ha gått s.k. ecodrive utbildning Påverka att avfalls aska får deponeras inom Sverige. 		<p>Uppföljning:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ingen övergång till biobränslen har genomförts. Senaste upphandlingen av insamling av hushållsavfall från 2008 innehöll inget utbildningskrav på Eco driving. Utbildning i Eci driving har genomförts för personalen på Borab. Krav på högsta miljöklass ställs dock på soptransporter och arbetsmaskiner Avfallsaskan från Värmeverket levereras idag till godkänd deponi i Sverige.
<p>MÅL 5. Förpackningsinsamling utvecklas till materialinsamling</p> <p>Åtgärder:</p> <p>Påverka naturvårdsverket, Riksdagen etc. för ändrad lagstiftning</p>		<p>Uppföljning:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ingen direkt påverkan har genomförts
<p>MÅL 6. De nedlagda deponierna ska inte orsaka skada eller olägenhet för människors hälsa eller för miljön</p> <p>Åtgärder:</p> <ol style="list-style-type: none"> Inventering av gamla deponier enligt Länsstyrelsens förslag 		<p>Uppföljning:</p> <ol style="list-style-type: none"> Inventering och MIFO klassning har genomförts 2009 av gamla deponier i Bollnäs och Ovanåker. I Bollnäs har fyra klass 2 deponier identifierats och i Ovanåker har en klass 1 deponi respektive två klass 2 deponier identifieras. Se särskild punkt nedan!
<p>MÅL 7. Ekonomiska resurser inom avfallshanteringen ska användas effektivt till nytta för kommuninvånarna och miljön</p> <p>Åtgärder:</p> <ol style="list-style-type: none"> Förändra insamling och hantering av trädgårdsavfall Utreda mottagningsstationer på Sävtstaås avfallsanläggning samt ÅVC Edsbyn. Kärlidentifiering införs i Bollnäs och Ovanåker 		<p>Uppföljning:</p> <ol style="list-style-type: none"> Insamling och hantering av trädgårdsavfall sker idag separat på ÅVC i Bollnäs respektive Edsbyn. Förbränningskatt slopad på trädgårdsavfall. Kärlidentifiering genomförd 2010 i båda kommunerna
<p>MÅL 8. Påbörja återföring av näringsämnen i avloppsvatten till produktiv mark</p> <p>Åtgärder:</p> <ol style="list-style-type: none"> Utreda om intresse och 		<p>Uppföljning:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ingen speciell utredning genomförd. VA Bollnäs arbetar med Revaq certifiering för Arbrå ARV Sporadiska kontakter har genomförts av VA kollektivet. Ingen verksamhet har etablerats.

<p>förutsättningar finns för att återföra källsorterat toalettavfall till åkermark</p> <p>2. Utveckla kontakterna med jord- och skogsbrukare för att få till stånd ökad spridning av avloppsslam</p>		
<p>MÅL 9. Miljöpåverkan från Sävstaås avfallsanläggning skall minska</p> <p>Åtgärder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Avslutning av deponering på Sävstaås avfallsanläggning före 2009 och därefter sluttäckning av deponin till 2014 2. Oljeslamhantering på Sävstaås avfallsanläggning upphör från 2008. Slammet kommer därefter att mellanlagras för transport till annan anläggning 3. Förebygga deponi- och mellanlagringsbränder. 		<p>Uppföljning:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Deponering upphörde på Sävstaås avfallsanläggning 2008. Två etapper av sluttäckning av deponin har genomförts 2010 respektive 2012. Sista etappen beräknas att genomföras 2016. 2. Oljeslam hanteringen upphörde 2008. Endast mellanlagring av oljeslam och vidaretransport till annan anläggning sker sedan 2009. 3. Utredning kring förebyggande av brand har genomförts. Slutliga villkor för lagring har fastställts av Länsstyrelsen 2012. 4. Reningsanläggning för rening av lak- och dagvatten har påbörjats och beräknas att tas i provdrift fr o m 2015. Slutliga villkor för anläggningen beräknas beslutas 2020.

HUDIKSVALL

	MÅL 2011-2015	UPPFÖLJNING 2013
1.	Minska påverkan från gamla deponier.	EN MIFO undersökning har gjorts tillsammans med andra kommuner i Gävleborg. Hudiksvall har 6 deponier som är undersökta. Brändbo, Ängebo är under fortsatt utredning, plan för åtgärd är framtagen. Deponin som är belägen vid Glysisvallen kommer att provtas vid eventuell utbyggnad av idrottsanläggningen. Deponierna vid Delsbo och två deponier i Iggesund kvarstår att utreda av de som klassats som 2:or i utredningen.

2.	Mängden förpackningar i hushållens kärlospor ska minska med 25 % från 2009 års nivå.	Som etappmål har mängden minskat med 7%
3.	Matavfall från hushåll och verksamheter ska insamlas och hanteras med sikte på biogasproducerat fordonsbränsle.	Utredningar har utförts, vissa utredningar och beslut kvarstår
4.	Minskad miljöpåverkan från transporter. Energieffektivisering.	Miljökrav på fordon har ställts vid upphandling transporter Euro V för borttransport av avfall.
5.	Mängden farligt avfall i hushållens kärlospor ska minska med 50 % från 2009 års nivå.	Mängden har ökat arbeten kvarstår

	ÅTGÄRDER 2011-2015	UPPFÖLJNING 2013
1A	En fördjupad utredning ska göras av sex utvalda deponier som valts ut i en tidigare utförd inventering.	EN MIFO undersökning har gjorts tillsammans med andra kommuner i Gävleborg. Hudiksvall har 6 deponier som är undersökta. Brändbo, Ängebo är under fortsatt utredning, plan för åtgärd är framtagen. Deponin som är belägen vid Glysisvallen kommer att provtas vid eventuell utbyggnad av idrottsanläggningen. Deponierna vid Delsbo och två deponier i Iggesund kvarstår
1B	En tidsplan för åtgärder fastställs.	SE 1A
1C	Åtgärder påbörjas.	SE 1A
1D	Sluttäckning av deponietapp 1 på Ulvberget.	Pågår
2A	Återvinningen av förpackningar ska förbättras, bland annat genom bättre information som t.ex. sorteringsguider samt uppsökande och aktiv rådgivning. Anställande av en informatör prioriteras.	Sorteringsguide framtagen, informationen på hemsidan förbättras kontinuerligt. Arbetet kvarstår med att förbättra informationen
2B	Fler återvinningscentraler ska tillskapas, alternativt ska tillgängligheten på befintliga återvinningscentraler öka.	Ökad tillgänglighet införd på befintliga åvc med ändrade öppettider anpassade efter besöksfrekvenser.
2C	Utredning om differentierad taxa (liten sopmängd-låg taxa, stor mängd-hög taxa).	Ej utförd. Bör göras i samband med matavfallsinsamling.
3A	En gemensam hälsingeutredning genomförs. Utredningen ska klarlägga förutsättningarna för rötning i regionen, olika insamlingsystem ska beskrivas, kostnader ska redovisas och	Utredningen är utförd

	jämföras.	
3B	Upphandling av entreprenör för insamling påbörjas 2011 och slutförs 2012. Taggning av sopkärl upphandlas som förberedelse inför matavfallsinsamlingen.	Utfört, taggning pågår
3C	En ny avtalsperiod för insamling av hushållsavfall påbörjas. Matavfallsinsamlingen förbereds under perioden för att kunna påbörjas kommande avtalsperiod.	Nytt avtal påbörjat, Förberedelse för matavfallsinsamling pågår
3D	Utredning om hur Reffelmansverkets rötningsanläggning kan utvecklas.	Pågår
4A	Vid upphandling av avfallsinsamling ska miljökrav ställas på hämtningsfordonen.	Miljökrav ställda men lågt för att kunna teckna kort avtal.
4B	Alla fordonsanvändare inom renhållningsverksamheten ska vara utbildade i sparsam körning.	Ej utfört
4C	Lokal sorteringsanläggning för verksamhetsavfall ska utvecklas. (Omlastning, sortering och bränsletillverkning)	Sortering utförs i stor utsträckning på Ulvberget. Nya sorteringsytor och ramper är byggda. Maskiner för sortering införskaffade mm.
4D	Utredning om ny deponietapp för ickefarligt avfall ska iordningställas vid Ulvberget.	Tillstånd för ny etapp finns ???? (Datum)
4E	Generell fyraveckorshämtning i landsbygd utreds.	Utredning ej utförd (se fråga 2C)
5A	En informatör anställs. Uppsökande och aktiv rådgivning. Förbättrad information till hushållen, till exempel framtagande av sorteringsguide, kundundersökningar etc.	Kundenkäter utförs, sorteringsguide är framtagen. Arbeten kvarstår med information och anställande av informatör
5B	Fler återvinningscentraler ska tillskapas alternativt ska tillgängligheten på befintliga återvinningscentraler öka.	Ökad tillgänglighet införd på befintliga åvc med ändrade öppettider anpassade efter besöksfrekvenser.
5C	Beroende på resultat av plockanalys vidta de åtgärder som kan behövas.	

LJUSDAL

	MÅL 2009-2014	UPPFÖLJNING 2013
1.	Minst 50 % av hushållens avfall ska materialåtervinnas, varav minst 35 % av matavfallet genom biologisk behandling.	
2.	Mängden farligt avfall i sopkärlen ska minska med 10 % jämfört med 2008 års nivå.	Har ökat från 0,1 % till 0,2 %
3.	Minst 60 % av fosfor i slam från avloppsreningsverk och enskilda avloppsanläggningar ska återföras till produktiv mark.	Svårt löst problem
4.	Avfallsmängderna ska minska.	Almanacka Hemsida Fakturautskick
5.	Nedlagda deponier ska inte orsaka skada för människors hälsa eller miljön.	
6.	Klimatpåverkan från kommunens system för avfallsinsamling ska minska.	
7.	Mer än 90 % av Renhållningens kunder ska vara nöjda med systemet för renhållning.	
8.	Kunskapen om hantering av avfall och återvinning ska öka hos alla.	

NORDANSTIG

	LÅNGSIKTIGA MÅL 1994
	Trenden mot ökade avfallsmängder ska varaktigt brytas.
	Återvinningen ur det avfall som omhändertas ska öka
	"Restavfallet" ska utnyttjas på sådant sätt att resurser sparas.
	Det avfall som inte kan utnyttjas ska omhändertas på ett sådant sätt att människor och miljö skyddas både på kort och lång sikt.
	Vårt avfall ska inte belasta miljön för framtida generationer.
	Den höga sanitära standarden i dagens renhållning ska bibehållas.

	DELMÅL 1992-1995	UPPFÖLJNING 2013
1.	Minska avfallsmängderna.	
1a	Mängden källsorterat material (papper, glas, hemkompost) bör 1995 uppgå till ca 15 % av den totala mängden hushållsavfall. I dag är reduktionen genom källsortering ca 6 % i Nordanstig.	Vet ej hur det såg ut 1995. Siffrorna är inte jämförbara med dagens mätningar.
1b	Hemkompostering av köksavfall ska utvecklas till att omfatta minst 10 % av kommunens hushåll år 1995.	2013 Hemkomposterar 0,2 %
1c	För allt trädgårdsavfall skall ett eget omhändertagande genom kompostering på de enskilda fastigheterna eftersträvas.	Lämnas idag in till ÅVC eller hemkomposterar.
1d	Mängden allmänt industri-och byggavfall till deponering ska minska med 30 % till år 1995.	Har inga jämförbara siffror.
2.	Utnyttja avfallets energiinnehåll.	Hushållsopor skickas till förbränning och värme utvinns.
3.	En långsiktig lösning för omhändertagande av hushållsavfallet säkerställs.	Ny ÅVC med bättre förutsättningar för inlämning och återvinning av avfall.
4.	Egna deponeringsresurser för industri- och grovavfall säkerställs för minst en 25-årsperiod.	
5.	Miljöpåverkan från nedlagda avfallsupplag elimineras eller reduceras till en för omgivningen acceptabel nivå.	Asbestdeponin är inkapslad och övertäckt. Homotippens tredje cell är under sluttäckning.
6.	Ett miljöriktigt omhändertagande av allt specialavfall ska kunna erbjudas både industri och allmänhet.	
7.	Deponering av avloppsslam upphör senast 1995.	Avloppsslam deponeras ej.

	MÅL 2009-2014	UPPFÖLJNING 2013									
1a	Produktionen av hushållsavfall exklusive producentansvarsmaterial per invånare skall minska med 5 % till planperiodens slut jämfört med 2009.	<table> <tr> <td>2009</td> <td>277</td> </tr> <tr> <td>2010</td> <td>274</td> </tr> <tr> <td>2011</td> <td>278</td> </tr> <tr> <td>2012</td> <td>269</td> </tr> </table> <p>Minskning 3 %</p> <p>Seminarier via energieffektiviseringsprojekt och framtidsveckorna, som handlat om livsstilsfrågor och omställning.</p>	2009	277	2010	274	2011	278	2012	269	
2009	277										
2010	274										
2011	278										
2012	269										
1b	Mängden producentansvarsmaterial i brännbarasäck och kärlosopor från hushåll ska minska till högst 25 %.	<table> <tr> <td></td> <td>2012</td> <td>2009</td> </tr> <tr> <td>Villor</td> <td>30,5%</td> <td>31,02%</td> </tr> <tr> <td>Flerfamiljshus</td> <td>31,3%</td> <td>36,66%</td> </tr> </table> <p>Söderhamn samlar in 57% av totalen på förpackningar.</p> <p>BM har tittat på hanteringen av producentansvarsmaterial vid tillsynsbesök på verksamheter</p>		2012	2009	Villor	30,5%	31,02%	Flerfamiljshus	31,3%	36,66%
	2012	2009									
Villor	30,5%	31,02%									
Flerfamiljshus	31,3%	36,66%									
2.	Mängden farligt avfall i säck och kärlosopor ska minska till högst 0,1 % från hushåll och företag. (Ansvariga, BM och NÄRA)	<table> <tr> <td></td> <td>2012</td> <td>2009</td> </tr> <tr> <td>Villor</td> <td>0,55%</td> <td>0,02%</td> </tr> <tr> <td>Flerfam</td> <td>0,14%</td> <td>0,96%</td> </tr> </table> <p>Sedan 2009 har NÄRA satsat på att utöka möjlighet att lämna smått elavfall i respektive flerfamiljsfastighet.</p> <p>BM har i sina tillsynsbesök på verksamheter tittat på hanteringen av farligt avfall.</p>		2012	2009	Villor	0,55%	0,02%	Flerfam	0,14%	0,96%
	2012	2009									
Villor	0,55%	0,02%									
Flerfam	0,14%	0,96%									
3.	Avfallet skall sorteras och hanteras på ett sådant sätt att mängderna till deponi minskar.	Andra kommuner nyttjar Långtå. Därför ökar deponeringen på Långtå. Deponeringen av avfall från Söderhamn ligger mellan 1000 och 1500 ton och har kommit så lågt det går med nuvarande utsortering. Om vi ska komma längre borde vi hantera gips särskilt samt planglas.									
4.	Nedlagda deponier ska inte orsaka skador på människor eller miljö	Vissa utredningar klara. Fler ska göras som fördjupning av vissa deponier. Se nedan.									
5.	Den höga sanitära standarden i dagens renhållning skall bibehållas och förbättras.	Inget nytt system införs om det inte är hygieniskt säkert.									
6.	Avfallshanteringsystemets klimatpåverkan	Utredning genomförd.									

	skall minimeras. Möjligheterna att utnyttja den organiska delen av säck och kärlosoporna för produktion av drivmedel till fordon skall utredas.	
7.	Den organiska delen i säck- och kärlosopor skall sorteras ut för att möjliggöra kompostering eller biogasframställning av materialet. Minst 60 % av den organiska delen av säck och kärlosoporna skall gå till rötning alternativt kompostering.	85 % av tillfrågade hushåll deltar. Hälften av kommunens hushåll har tillfrågats.
8.	Minst 60 % av fosfor i slam från avloppsreningsverk och enskilda avloppsanläggningar ska återföras till produktiv mark. Rötrest från biogasproduktion av matavfall skall användas till jordförbättring och gödning	Mycket arbete återstår.
9.	Tillgängligheten till återvinningsstationer och andra anläggningar för avfall skall vara sådan att även människor med lättare handikapp ska kunna använda sig av dem.	Klart

TRENDER SOM FORMAR FRAMTIDEN

Branschorganisationen Avfall Sverige har i rapport U2010:06 "Med blicken mot 2020" beskrivit ett antal trender som formar framtiden för svensk avfallshantering. Nedan är den sammanfattad i ett antal punkter.

POLITIK

- Ökad hållbarhetsfokus

Hållbar utveckling kan definieras såsom att målet är att förbättra levnadsstandarden för oss människor samtidigt som man ska se till att kommande generationer ska få chansen att ha det lika bra. Hållbar utveckling som paradigmen börjar bli alltmer etablerat i världen. Hållbar är den utveckling som innebär att vi inte tillfredsställer våra behov på ett sätt som äventyrar andras möjlighet att tillgodose sina behov, nu eller i framtiden.

- Ökad urbanisering

Antalet människor ökar kontinuerligt i världen och inflyttningen till städer ökar likaså, vilket gäller även i Sverige.

- Ökad globalisering och gränslöshet

Produkter och tjänster blir allt mer lika världen över och resandet ökar. Handelshinder tas bort och ökade kommunikationsmöjligheter medför att handeln blir allt mer gränslös. Detta har också inneburit ökad bevarandedrift av lokala marknader.

- Allt tuffare offentlig ekonomi

Teknik- och produktionsutveckling medför bättre effektivitet och lägre kostnader medan tjänstebaserad verksamhet är mycket svårare att effektivisera vilket påverkar synen av effektiviteten hos den offentliga sektorn.

- EUs politiska makt och inflytande ökar

Ca 80 % av besluten i riksdagen inom miljöområdet baseras på EU beslut.

- Ökat fokus på miljöfrågor

Miljöfokus går i vågor men trenden är att miljöfrågorna får allt mer fokus, inte minst inom energi och hållbar utveckling.

- Ökad komplexitet i beslutsfattande

Beslutsfattande är allt mer komplex på grund av olika omvärldsfaktorer som kräver ökad grad av processinriktning som leder vägen fram till beslut.

- Kommunarenans utveckling

Alternativa vägar att lösa kommunala frågor aktualiseras allt mer

- Samarbete med grannkommuner ökar

Regionförstoring kring storstäder. Ökad teknisk integrering av kommunal infrastruktur (VA, avfall, energi, stadsbyggnad, etc)

SOCIALT

- Nya värderingar och livsstilar

Vi satsar hellre på välmående än välstånd. Svenskar har icke auktoritära värderingar vilket bland annat innebär att vi inte så lätt böjer oss/tar order från människor med formell ställning. Unga vill i högre grad leva rätt. Vi vill inte bara överleva eller leva längre – vi vill må bättre än bra.

- Allt mer krävande och kunniga människor

Människor ska inte bara tillgodose behov utan vill bejaka temporära behov som innebär något extra.

TEKNIK

- Interaktionssamhället växer fram

Ökande utbud av media och ökad misstänksamhet mot information som ska påverka oss. Kommunikation med människor blir allt viktigare för att skapa delaktighet och uppfylla deras behov av att bli sedda.

- Fortsatt snabb förändringstakt

Förändringar sker snabbare och snabbare. Allt snabbare utveckling och spridning inom teknik och forskning. Hastighet i teknikgenombrott och produktutvecklingstakt är högre än någonsin.

- Medieutvecklingen

Unga läser lite morgontidningar och ser lite nyheter på TV. Internetbaserad användning ökar kraftigt bland unga och då inte minst de olika internetgemenskaperna där deltagare hjälper och tipsar varandra om saker och ting.

- Avfallshantering

En strävan att utveckla avfallshanteringen till en högre nivå i avfallshierarkin. Ökad konkurrens om avfall/material. Biogasproduktion. Ökade kompetenskrav på personal som hanterar avfallsfrågor. Teknisk utveckling inom avfallshantering och avfallsbehandling.

SAMRÅD

GENOMFÖRANDE

Se separat dokument.

MILJÖBEDÖMNING AV PLANEN

I Miljöbalken med följdlagstiftning saknas specifika bestämmelser om miljöbedömning av nationella avfallsplaner. Enligt 6 kap 11 § Miljöbalken gäller generellt att planer som upprättas av myndigheter och krävs i lag eller annan författning ska miljöbedömas om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Miljöbedömning är utförd med utgångspunkt från Naturvårdsverkets bedömning av den nationella avfallsplanen där stora delar är direkt refererat om det bedöms gälla även för Hälsinglands kommuner.

Miljöpåverkan av regional betydelse redovisas, däremot inte miljöpåverkan från enskilda anläggningar eller för enskilda kommuner eller invånare.

BEDÖMNING AV MILJÖPÅVERKAN

Även planer och program som huvudsakligen har en positiv miljöpåverkan, så som avfallsplaner, kan medföra en betydande risk för negativ miljöpåverkan med avseende på vissa miljöaspekter.

I tabell nedan visas en sammanställning över vilka miljöaspekter som bedöms kunna komma att påverkas på ett betydande sätt vid genomförandet av avfallsplanen.

Påverkan på de olika aspekterna kan vara antingen positiv eller negativ eller både positiv och negativ.

ASPEKT	INTE BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	TROLIGEN BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN
Biologisk mångfald, växt- och djurliv	X	
Befolkning och människors hälsa		X (positiv)
Mark	X	
Vatten	X	
Luft och klimatfaktorer		X (positiv och negativ)
Materiella tillgångar		X (positiv)
Landskap	X	
Bebyggelse	X	
Forn- och kulturlämningar samt annat kulturarv	X	

BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Miljöaspekter som kan komma att påverkas på ett betydande sätt vid genomförandet av planen:

Befolkning och människors hälsa: Om vi lyckas förebygga avfall har det positiv betydelse för resurshushållningen samt människors hälsa och miljön i de tillverkande länderna, det vill säga även långt utanför nationsgränsen.

Luft och klimatfaktorer: Vid genomförandet av planen kan såväl positiva som negativa effekter förväntas uppstå genom minskade respektive ökade utsläpp av växthusgaser och andra luftföroreningar.

Den föreslagna inventeringen av nedlagda deponier syftar till att ge ett underlag för åtgärdsprioritering. Åtgärderna kan i sin tur minska okontrollerat läckage av metangas från de äldre deponierna.

Målen och åtgärderna som handlar om förebyggande av avfall kommer sannolikt att medföra minskade utsläpp av växthusgaser, särskilt i uppströmsledet.

Ökad biologisk behandling av avfall kan medföra bland annat ökade utsläpp av växthusgaser vid lagring av avfallet inför behandling och vid kompostering. Vid rötning till biogas ersätter biogasen ofta fossila fordonsbränslen och koldioxidutsläppen från vägtrafiken kan därigenom minska.

Materiella tillgångar: Genomförandet av planen bedöms ge betydande positiva effekter när det gäller materiella tillgångar; Minskad resursförbrukning till följd av förebyggande av avfall och ökad återanvändning kan förväntas.

INTE BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Miljöaspekter som inte bedöms komma att påverkas på ett betydande sätt vid genomförandet av planen:

Biologisk mångfald, växt- och djurliv: Det bedöms inte vara sannolikt att genomförandet av planen medför en betydande positiv eller negativ påverkan på biologisk mångfald, växt- eller djurliv.

Vatten: Generellt bedöms genomförandet av planen ge positiva effekter för yt- och grundvatten. Föroreningsproblematiken kring lakvatten från deponier, läckage av skadliga ämnen från upplag och avfallsbränder kan antas minska om åtgärderna som föreslås i planen genomförs.

Mark: Planen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan på landskapet eller landskapsbilden.

Bebyggelse: Det bedöms inte uppstå någon betydande miljöpåverkan på bebyggelse till följd av genomförandet av planen.

Forn- och kulturlämningar samt annat kulturarv: Det bedöms inte uppstå betydande miljöpåverkan på kulturmiljövärden till följd av genomförandet av planen. Avfallsplanen behandlar inte lokalisering av nya avfallsanläggningar, varför eventuell påverkan på forn- och kulturlämningar samt annat kulturarv kommer att bli frågor i kommande tillståndsprövningar av verksamheter samt i fysisk planering och avfallsplanering på kommunal nivå.

FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

Vid framtagandet av denna miljöbedömning har det inte identifierats någon sådan betydande negativ miljöpåverkan som föranleder särskilda åtgärder för att hindra eller motverka miljöpåverkan vid genomförandet av avfallsplanen.